

Filosofie – singulár a plurál

Požadavek jediné, jednotné, výhradně platné filosofie je jenom jedním typem filosofického sebezpochopení; já osobně toto chápání filosofie nesdílím. Filosof, který není v reflexi schopen určité kritické distance vůči své vlastní filosofii, je eo ipso na cestě proměny svého filosofického myšlení na „vědecké“. To ovšem nesmí být chápáno oním dnes rozšířeným („postmoderním“) způsobem, jímž je zpochybňován požadavek vnitřní konciznosti každého konkrétního filosofického projektu; jde jen o to, že pro každou filosofii je závazný požadavek systematickosti, a tedy požadavek myšlenkového („logického“ v širším smyslu) promýšlení souvislostí každé jednotlivé koncepce s jinými jednotlivými koncepcemi v rámci jakési vždy znovu budované a přebudovávané jedné jediné (totiž vlastní) filosofie (a to v distanci, ale také v rozhovoru s filosofiemi jinými). – Tak ovšem nutně vzniká otázka, co je takovým různým filosofiím natolik společné a zároveň natolik zásadně, fundamentálně vlastní, že lze mluvit právě o „filosofii“ (a to nikoli pouze jako o „druhu“). Co tedy vlastně dělá filosofii filosofii (a tím ji odlišuje od každé „nefilosofie“)? Tato otázka musí na jedné straně zůstat otevřena (zejména do budoucnosti), ale na druhé straně musí být vždy znovu a nově řešena (a to každým filosofem, ale také v každé době resp. epoše atd.). A řešena nemůže být jinak než zase filosoficky, tj. každým filosofem a každou filosofií.

(Písek, 101231-3.)